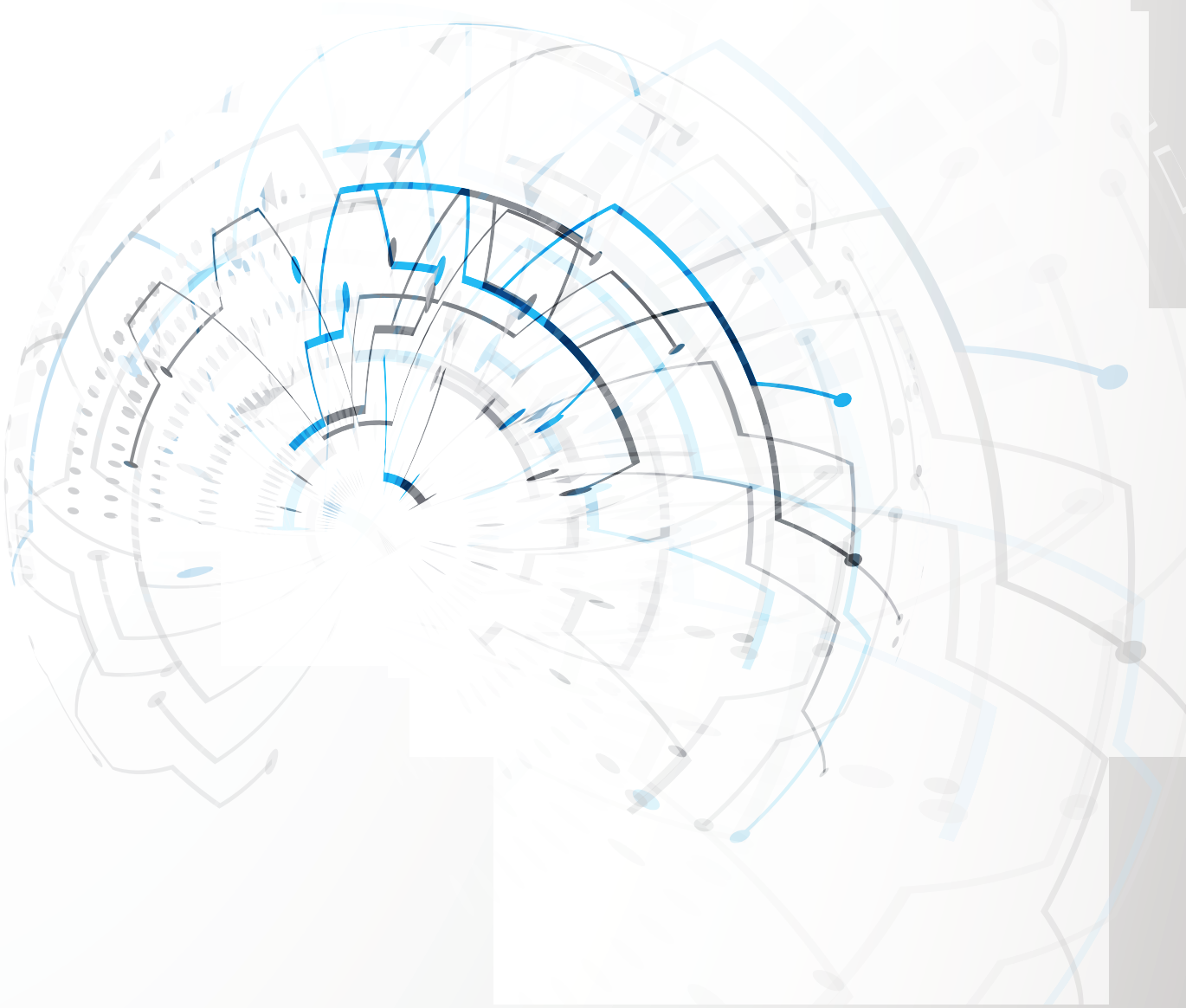

ÇUKUROVA (MERSİN-ADANA) KÜMELENMİŞ ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ

ÇUKUROVA (MERSİN-ADANA)

KÜMELENMİŞ ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ ÖNERİSİ

GİRİŞ:

Çukurova Bölgesi Adana ve Mersin ile birlikte ülkemizin önemli bir metropol bölgesidir. Bölgede tarım, turizm, sanayi, ve lojistik sektörleri ön plandadır. Ulusal kalkınma plan ve programlarında Çukurova Bölgesinin Türkiye ve Doğu Akdeniz'in lojistik merkezi olması hedeflenmektedir. Adana ve Mersin kentleri bölge içerisinde sahip olunan potansiyellerin değerlendirilmesinde geçmişten günümüze birliktelik yerine ayrı ayrı, rekabet ortamı içerisinde hareket etmektedir. Bu durum sahip olunan bölgesel potansiyelin değerlendirilmesinde, sektörel gelişme ve ihtisaslaşmanın sağlanması ve katma değer yaratılması konusunda yetersiz kalınmasına sebebiyet vermektedir. Bölgede sahip olunan potansiyel göz önünde bulundurularak başta sanayi ve lojistik sektörlerinin yer seçiminde ve diğer tüm sektörlerin birbiri ile entegrasyonunda Adana ve Mersinin birlikte hareket etmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Yürürlükte bulunan Onikinci Kalkınma Planı döneminde Doğu Akdeniz bölgesinde Ortadoğu ve Orta Asya ülkelerinin çıkış kapısı olacak, transit yük odaklı, bölgenin gelişmesine ve ihracatın artırılmasına katkı sağlayacak bir ana liman inşa edileceği, Ankara-Konya-Mersin hattı ile İç Anadolu Bölgesindeki diğer illeri de kapsayacak şekilde, savunma sanayii, makine sanayii ve tarıma dayalı sanayi başta olmak üzere sanayinin Mersin Konteyner Limanı ile lojistik bağlantısının daha güçlü hale getirileceği ifade edilmiştir. Bu açıdan Çukurova Bölgesinin özellikle Mersin ve Adana'nın birlikte hareket ederek geride Limanı besleyecek Lojistik alanları, ticaret, sanayi ve hizmet alanları ile gelişmeye devam edebileceği, ayrıca sahip olduğu iklim ve coğrafya ile özellikle turizm ve tarım sektörlerinin de ciddi bir ivme ile gelişim göstereceği ortaya çıkmaktadır.

Çukurova Bölge Planı, Çukurova Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanmış ve yürürlüğe konulmuştur. 2014 – 2023 Çukurova Bölge Planı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. yılı hedefleri ile 2014 – 2018 Onuncu Kalkınma Planı (OKP) ve 2014 – 2023 Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS) çerçevesinde, yerel paydaşların görüş ve önerileri de göz önüne alınarak hazırlanmıştır.

Bölge Planı kapsamında belirlenen ilk stratejik amaç, “**uluslararası çekim merkezi ve üretim üssü olmak**” tır. İktisadi kalkınmanın gerçekleştirilmesi için önümüzdeki 10 yıllık dönemde bölgenin hedef ve tedbirlerinin yer aldığı bu temel eksen altındaki öncelikler; enerji üretim ve dağıtım merkezi olmak, bölgenin stratejik konumunu lojistik avantaja dönüştürmek, imalat sanayinde rekabet gücünü artırmak, tarımdan elde edilen katma değeri yükseltmek, bölgenin turizm potansiyelini harekete geçirmek ve bölgenin Ar-Ge ve yenilik kapasitesini geliştirmek ve girişimcilik ortamını iyileştirmektir. Orta gelir tuzağı riski taşıyan bölgeler arasında sayılan Çukurova Bölgesinde orta ve yüksek teknolojili sektörlerin üretim ve ihracat içerisindeki paylarının artırılması, uluslararası çekim merkezi ve üretim üssü olmak amacına yönelik en önemli tedbir alanlarından biri olarak belirlenmiştir.

Bölgenin bu hedeflerine ulaşmasını sağlayacak üretim ve istihdam odaklı teknoloji ve sanayi üretim alanlarına ihtiyacı bulunmaktadır. Bu ihtiyaçların mekânsal anlamda Bölgesel olarak çözülmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

MERSİN İLİ SANAYİ DURUMU:

Mersin; 2023 yılı verilerine göre 1.938.389 kişilik bir nüfusu barındıran, Akdeniz Bölgesi ve TR62 Bölgesi içerisinde, Türkiye'nin önde gelen metropol niteliğine sahip kentlerine alternatif olarak gelişen bir ilimizdir.

Stratejik konumu, coğrafi, tarihsel, kültürel değerleri ve özgün dinamikleriyle öne çıkan Mersin; Akdeniz'i İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu ve hatta Doğu Anadolu bölgelerine bağlayan güçlü kimliği ile tipik bir Akdeniz yerleşmesidir.

Barındırdığı nüfus, sosyo-ekonomik ve kültürel dinamiklerle ulusal olduğu kadar uluslararası ölçekte de öne çıkan bir kenttir. Yıllar içinde gelişen sanayi sektörü de ağırlıklı olarak tarımsal üretimi destekleyen sanayi alt sektörleri olarak gelişmiştir. Günümüzde de kent, ülke düzeyinde ve uluslararası düzeyde tarımsal üretim ile tarımı destekleyen sanayi kolları ile lojistik alanlar, depolama alanları vb. gibi tarım ve sanayi sektörünün ihtiyaçlarına cevap vermeye çalışmaktadır.

Mersin, Türkiye genelinde tarım sektörü GSYH içerisinde sahip olduğu %3,63'lük pay ile 4., sanayi sektöründe %1,24'lük pay ile 18., hizmetler sektöründe %1,92'lik pay ile 7.sırada yer almaktadır.

Mersin İl sınırları içerisinde 5 adet faal, 1 adet yer seçim çalışması aşamasında toplam 6 adet Organize Sanayi Bölgesi mevcuttur. Bunun dışında ağırlıklı olarak Mersin-Adana arasında D400 Karayolunun oluşturduğu koridor üzerinde dağınık olarak yer seçmiş sanayi tesislerinin bulunduğu sanayi alanları bulunmaktadır.

Mersin İli Mevcut Organize Sanayi Bölgesi/Sanayi Alanı Dağılımı (ha)		
1	Mersin Tarsus Organize Sanayi Bölgesi (1., 2., 3. ,4. ve 5. Alanlar Dahil)	1058
2	Tarsus Organize Sanayi Bölgesi	858
3	Tarsus Tarımsal İşleme İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (İlave alan talebi ile birlikte)	120
4	Silifke Organize Sanayi Bölgesi	93
5	Mut Organize Sanayi Bölgesi	148
6	Erdemli Organize Sanayi Bölgesi (Yer Seçim çalışması aşamasında)	89
TOPLAM		2124

Mersin ilinin taşıdığı potansiyeller göz önünde bulundurulduğunda gerek jeopolitik konumu gerekse mevcut sosyo-ekonomik durumu karşılayacak nitelikte gelişim gösteremediği ortaya çıkmaktadır.

Bu nedenle Endüstri bölgeleri, Teknoloji Araştırma Geliştirme Merkezleri, Teknopark ve Fuar alanlarıyla desteklenen kapsamlı bir sanayi gelişimi ile de yaratıcı bir üretim sürecinin dinamiklerini taşımasının sağlanması ve bu yönde geliştirilmesi gerekmektedir.

Buradan hareketle Çukurovanın ve bölgenin Anadolu'ya Açılan kapısı niteliğinde, dana ve Mersine birlikte hitap edebilecek olan Adana-Ankara Otoyolu ile Yenice-Ankara Demiryolu Hattı arasında kalan Adana be Mersin İl Sınırlarının kesişiminde bulunan bölgede Endüstri Bölgesi, sektörler bazında ihtisaslaşmış Organize Sanayi Bölgeleri, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri vb. alanlar için (Kümelenmiş Organize Sanayi Bölgeleri) yaklaşık **3664** hektarlık bir alan önerilmektedir. Bu alanlar kuru tarımın yapıldığı, tarımsal açıdan

değerlendirildiğinde nispeten verimsiz niteliktedir. Öneri olarak ortaya çıkan bu bölge, güçlü karayolu ve demiryolu ulaşım bağlantılarının bulunduğu, Mersin ve Adana İl Merkezlerine yakın her iki kente hizmet edebilecek ve endüstriyel odak noktası olabilecek niteliktedir.

ALANIN KONUMU MEVCUT DURUMU ve ULAŞIM BAĞLANTILARI

Önerilen Alan Mersin İli Tarsus İlçesi sınırları içerisinde, Sağlıklı, Eskişehir, Kurbanlı, Cırbıklar, Muratlı Taşobası, Aladağ, Karayayla Köyleri ile yakın çevresini kapsamaktadır.

Mersin Kent Merkezine kuş uçuşu yaklaşık 45 km, Adana Kent Merkezine 35 km, Tarsus İlçe Merkezine 17 km, Çukurova Bölgesel Havalimanına 22 km mesafede bulunmaktadır. Alan yaklaşık 3664 hektardan oluşmaktadır.

Alanın içerisinden kuzey güney istikametinde Çukurova Bölgesi ile Gündeydoğu Anadolu Bölgesini İç Anadolu'ya ve oradan da Marmara ve Ege Bölgesine Bağlayan ülkemizin en önemli ulaşım güzergahlarından olan Mersin-Adana Oto Yolu ile Adana-Mersin-Ankara Demiryolu güzergahı geçmektedir.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ve ilgili yönetmelikleri uyarınca yer seçim çalışması yapılarak ilan edilmesi önerilen yaklaşık **3664** hektarlık alan yerleşim alanlarının dışında, yakın çevre kentlere güçlü ulaşım bağlantılarıyla bağlıdır.

Alan batı ve güneyden Adana-Ankara Otoyolu ile doğudan Adana-Ankara Demiryolu ile çevrelenmiştir.

Alan içerisinde kamu eliyle filen sulanan veya projelendirilmiş sulama projesi içerisinde kalan herhangi bir alan bulunmadığı düşünülmekte olup, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında belirlenen Büyük Ova Koruma Alanı sınırları dışında yer almaktadır.

Bölge sınırları içerisinde yer alan arazi varlığının büyük bir kısmı özel mülkiyettir. Yapılan araştırmada bölge içerisinde yer alan hazine veya devletin hüküm ve tasarrufu altındaki arazi varlığının bölgenin yaklaşık yüzde 13'üne denk geldiği belirlenmiş olup, hazine arazilerinin alan bütünlüğü oluşturmadağı tespit edilmiştir.

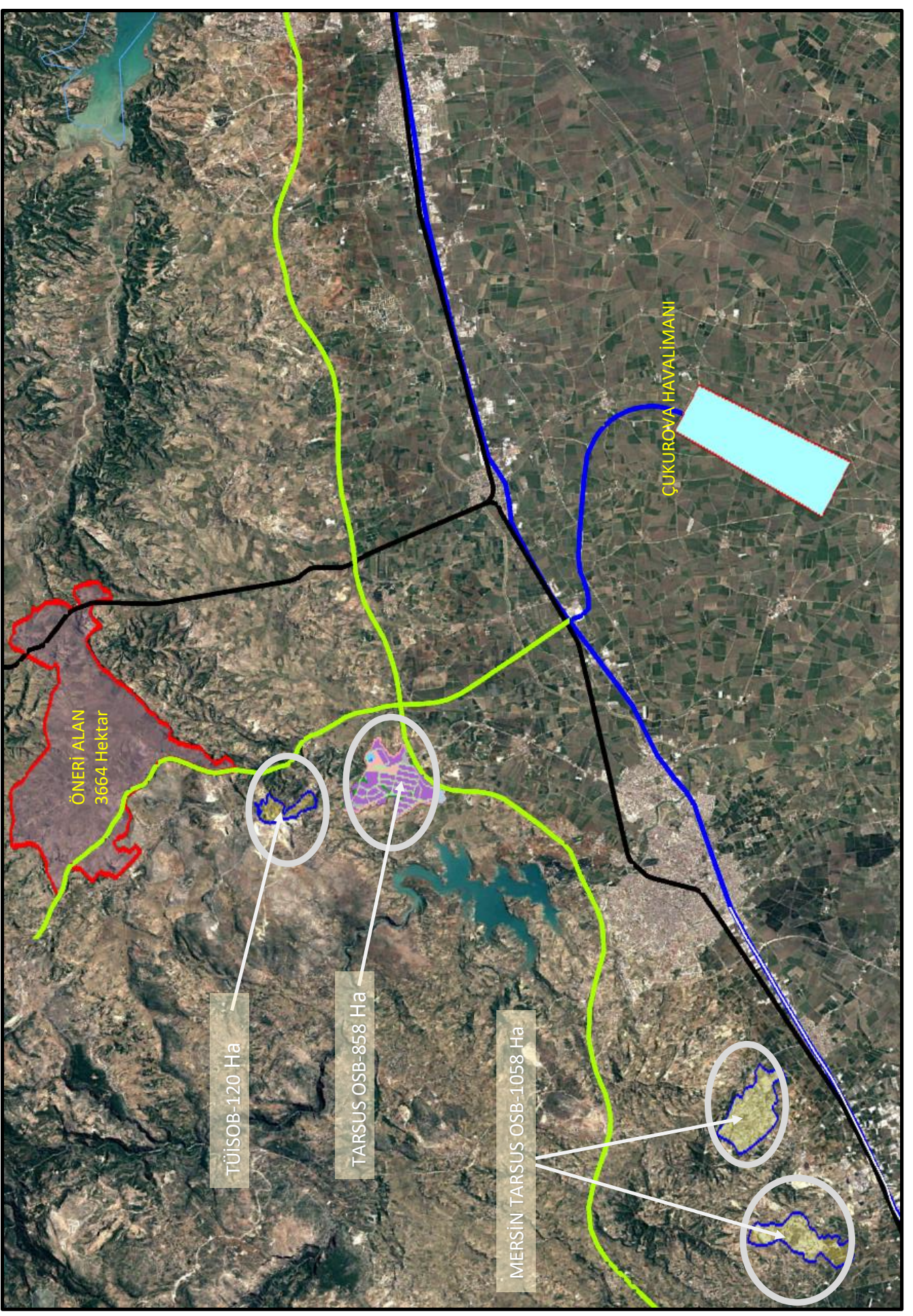
Önerilen bu alan makro olarak irdelenmiş, topoğrafik, jeolojik, köy yerleşme alanları, toprak yapısı, mülkiyet durumu vb. kriterlerin detaylı olarak irdelenmesi gerekmektedir.

SONUÇ:

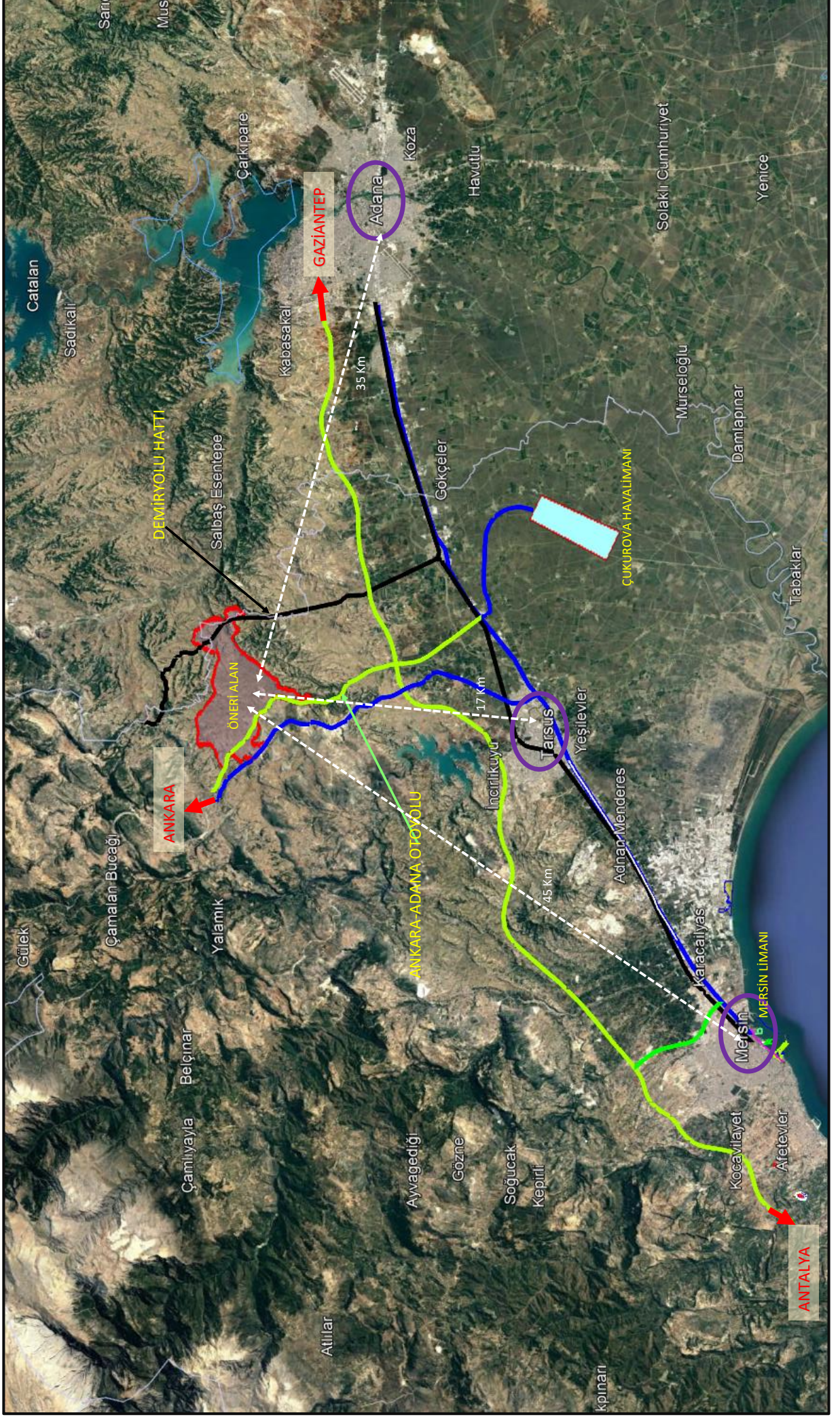
Bölgenin Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenen Büyük Ova Koruma Alanı sınırları dışında yer alması, mevcut güçlü ulaşım bağlantıları ve her iki il merkezine ulaşılabilirliği açısından Çukurova Bölgesi ve ülkemiz için ekonomik gelişim sürecinde katma değer yaratacak özelliğindedir.

Bu nedenle Adana ve Mersin İlleri bütününde yer alan ekonomik dinamiklerin birlikte çalışarak bölgenin tümüne hizmet edecek KÜMELENMİŞ ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ projesinin hayata geçirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

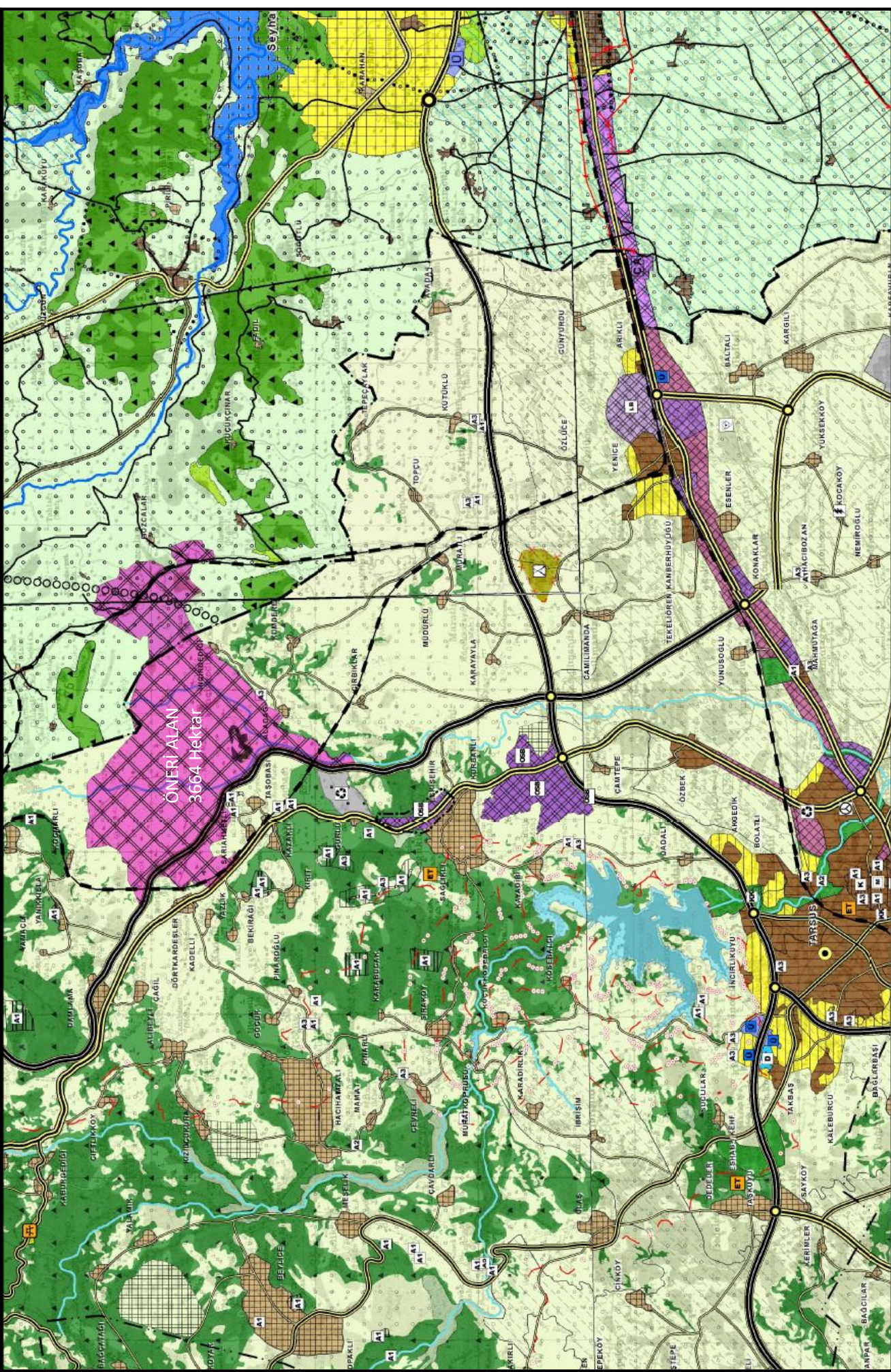
ÇUKUROVA KÜMELENMİŞ ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ ÖNERİSİ
YAKIN ÇEVRE MEVCUT OSB DURUMU

ÇUKUROVA KÜMELENMİŞ ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ ÖNERİSİ
BÖLGESEL KONUM ve ULAŞIM BAĞLANTILARI

ÇUKUROVA KÜMELENMİŞ ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ ÖNERİSİ
MERSİN-ADANA PLANLAMA BÖLGESİ 1/1000 000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANINDAKİ YERİ

+90 324 328 18 19

+90 531 669 68 33

info@meryad.org

Palmiye Mah. Adnan Menderes Blv. Hilton Apt. Kat 4 No.8 Yenişehir/Mersin

www.meryad.org